

Fuat Akyürek

Dünyaya Bakış

YUNANİSTAN VE AB

Geçtiğimiz ayın önemli gelişmelerinden birisi kuşkusuz Yunanistan'daki gelişmeler oldu. Uluslararası kapitalizmin son genel krizinden Yunanistan ekonomisi de ciddi bir biçimde etkilenmiş, borç krizinin ağırlaşması ile birlikte ortaya AB ülkelerinin zaten sallantıda olan ekonomilerini tehdit eden bir durum çıkmıştı. Üstelik AB bünyesindeki tek sorunlu ekonomi Yunanistan değildi. İspanya, Portekiz, İrlanda ekonomileri de ciddi problemlerle karşı karşıya idiler. İzlanda ise daha önceden iflasını ilan etmişti.

Uzun görüşmeler ve pazarlıkların ardından Yunan ekonomisinin "kurtarılmasına" karar verildi. AB ve IMF ortak koordinasyonu ile gerçekleştirilen "kurtarma paketi" çerçevesinde Yunanistan üç yıl için 120 milyar euroya kadar "kaynak" elde edebilecek. Bu "kaynağın" faturası ise bütünüyle Yunan halkına çıkarılmış durumda. Ücretler ve maaşlar darbe yedi, emeklilik yaşı yükseltildi, emekli maaşları düşürüldü, bazı tazminat ve ikramiyeler kaldırıldı, yeni vergiler kondu, zamlar peşpeşe yapıldı, işten çıkarmalar kolaylaştı vb. Bu saldırı paketine karşı Yunan işçi ve emekçileri ise ayağa kalktılar. Genel grevler, direniş ve gösteriler, güçlü protestolar başta Atina olmak üzere Selanik gibi bazı diğer büyük şehirlerde gündeme geldi.

Bugünlerde bazı burjuva ekonomistlerinin dilinde "domino etkisi" lafı oldukça revaçta. Bunlar Avrupa'da Yunanistan'dan sonra domino etkisine maruz kalacak 3 ülke olarak görülen Portekiz, İrlanda ve İspanya'nın borçlanmak için piyasalara girememesi halinde 2012 yılı sonuna kadar maliyetlerinin 444 milyar Euro'yu bulabileceğini belirtiyorlar. AB ise hatırlanacağı gibi IMF ile işbirliği yaparak, söz konusu ülkeler için 750 milyar Euro tutarındaki "büyük ateş gücü" ismi yakıştırılan stratejisini oluşturdu. AB ve IMF'nin bu konuda ABD'yi izledikleri anlaşılıyor. ABD'de Sorunlu Varlıkları Kurtarma Programı (TARP) çerçevesinde 700 milyar dolarlık bir "kaynak" harcamıştı. Diğer harcamalar ise buna dahil değil.

Bol keseden büyük tekelleri ve patronları kurtarmak için harcanan bütün bu paraların ise bir tek "kaynağı" var. Bu kaynakta işçi ve emekçi halkın cebi! Ülkeler değişse de bu konuda atılan adımlar hemen hemen aynı. Yeni vergiler, düşürülen ücretler, zamlar, sosyal haklarda kısıtlamalar, kamu yatırımlarının budanması - bu eğitimden, sağlıktan, yeni iş olanaklarından yoksun bırakılmak anlamına geliyor-, kısacası işçi ve emekçi halk için yaşamı ve çalışma koşullarını daha da kötüleştirerek, buna karşın büyük sermayenin karlarını artıracak adımlar.

AB bölgesindeki bu sorunların büyümesi, AB'nin geleceğine ilişkin tartışmaları da yoğunlaştırıyor. Yunanistan'a kredi açılması tartışmaları arasında özellikle gerici Alman basını rezilce bir propaganda yürüttü. Ne Yunanlıların tembelliği kaldı, ne de adaların satılmasının teklif edilmediği. Bu arada borç verme koşulları arasında Fransa ve Almanya'dan silah satın alınması bile gündeme geldi. Yunanlı bir hükümet yetkilisi bu durumu açıkça ortaya koymuştu. Eğer önümüzdeki günlerde AB zorlayacak yeni krizler gündeme gelirse, AB'nin ve Euro'nun kaderi daha yoğun tartışma konusu olacak.

Bütün bu gelişme ve tartışmalar nasıl bir yön alırsa alsın Avrupa'lı işçi ve emekçiler için gelecek günlerin daha zorlu geçeceği açıkça görülüyor. Büyük bankalara bir kalemde milyarlar aktırılırken ve bu konuda "kaynak sıkıntısından" söz edilmezken -verilen halkın birikmiş parasıdır-, iş devlet bütçesinin "denkleştirilmesi" için alınması gereken "tedbirlere" geldiğinde hemen doğrudan doğruya halkın gırtlığına çöküyor. Yunanistan bunun en açık örneğini oluşturdu. Diğer ülkeler de kendi durumlarının özelliğine göre önlemler alıyorlar. AB'nin büyük ülkeleri, krizin yükünü küçük ülkelerin ve kendi işçi ve emekçilerinin sırtına yıkıyorlar. Önümüzdeki haftalar ve ayların yeni gelişmelere gebe olduğu açıkça görülmektedir.

Japonya'da işsizlik arttı

Japonya'da işsizlik oranı Nisan ayında yüzde 5,1'e yükseldi. Böylece ülkede işsizlik oranı Ocak ayından bu yana en yüksek seviyeye gelmiş oldu.

Japonya İçişleri ve İletişim Bakanlığı'ndan yapılan açıklamaya göre, fiyatların ve hanehalkı harcamalarının azaldığı ülkede işsiz sayısı Nisan ayında, bir önceki yılın aynı ayına göre yüzde 2,9 oranında artarak, 3,56 milyon kişiye ulaştı. Gıda fiyatları hariç çekirdek tüketici fiyat endeksi Nisan'da, geçen yılın aynı ayına göre yüzde 1,5 oranında azalan ülkede, hanehalkı harcamaları da bir yıl önceye göre 0,7 düştü. Japonya'da Mart ayında işsizlik oranı beş ay sonra ilk kez yükselmiş, işsiz sayısı 3,5 milyona ulaşmış ve işsizlik oranı bir önceki yılın aynı ayına göre ise yüzde 4,5'e çıkmıştı.

Iraklı aileler İngiltere'ye dava açacak

IRAK'ta bebekleri sakat doğan bazı ailelerin, İngiliz ordusu hakkında dava açma hazırlığında olduğu bildirildi. Independent gazetesinin haberine göre, Iraklı aileler İngiliz ordusunu, 2004 yılında Irak'ın Felluce kentinde düzenlenen saldırıda kimyasal silah kullanan ABD ordusuyla işbirliği yapmakla ve uluslararası hukuku ihlal etmekle suçluyor.

Gazete, Iraklı ailelerin avukatlarının yasal işlem başlatmadan önce İngiltere Savunma Bakanlığı'ndan İngiliz ordusunun bu saldırıdaki rolü, yasaklı silahlar kullanılıp kullanılmadığı ve dönemin İngiltere Başbakanı Tony Blair'e ne tür hukuki tavsiyeler verildiği yolunda bilgi istediğini yazdı. Haberde ayrıca, ABD ordusunun eylemlerinden sorumlu tutulamayacağına ilişkin Amerikan yasaları bulunduğu ve Washington'un Uluslararası Ceza Mahkemesine taraf olmadığı gerekçeleriyle ABD hakkında bu konuda dava açılmayacağına dikkat çekildi. Gazete, Felluce'de birçok bebeğin sakat doğması nedeniyle, doktorların ailelere çocuk yapmamaları çağrısında bulunduğunu hatırlatırken, saldırının ardından Felluce'de sakat bebeklerin yanı sıra kanser vakalarının ve düşükle sonuçlanan hamileliklerin de arttığını bildirdi.

Avrupalı Yahudilerden İsrail'e eleştiri

AVRUPA'da yaşayan ve aralarında şair, yazar ve düşünürlerin de bulunduğu 4 binden fazla Yahudi, İsrail'in son dönemde izlediği politikadan duydukları kaygıyı dile getirmek için bir bildiriye imza attı.

Grup, İsrail'in Batı Şeria'da yerleşim birimleri inşaatına son vermesini ve Filistin'e iki devletli çözüm için elini çabuk tutmasını istedi. Konuyla ilgili olarak Avrupa Parlamentosu'nda bir de basın toplantısı düzenlendi. Toplantıda, Filistin topraklarını ilhakın ve Siyonist politikaların, İsrail'in sonu olabileceği uyarısında bulunuldu.

FİLİSTİN ACI ÇEKERKEN...

"Filistinliler acı çekerken biz mutlu olamayız" diyen konuşmacılar, Avrupalı Yahudi diasporasından geniş destek aldıklarını belirttiler. "Filistinlilere yönelik adaletsiz tutumun, uzun vadede İsrail'in çıkarlarıyla örtüşmediğine inanıyoruz" diyen grup, Batı Şeria'da yerleşim ve Doğu Kudüs'ü ilhak politikasının "ahlaken ve siyaseten yanlış olduğunu ve İsrail'in dış dünyada gayri meşrulaşma sürecini beslediğini" ifade edildi.

İsrail'i desteklemenin "İsrail hükümetlerinin tüm politikalarını desteklemek anlamına gelmediği" vurgulanan konuşmalarda, mevcut politikaların sürmesinin İsrail'in devamlılığını tehlikeye sokacağı uyarısında bulunuldu ve iki devletli çözüme olan destek dile getirildi.

Kadına 2. Sınıf Muameleye Ceza Yağdı

İlaç Şirketi Novartis, Kadınlara Karşı Ayrımcılıktan 250 Milyon Dolar Para Cezasına Çarptırıldı. ABD'de ilaç şirketi Novartis, kadınlara karşı ayrımcılıktan 250 milyon Dolar para cezasına çarptırıldı.

New York'ta Manhattan'daki bölge mahkemesinde görülen davada jüri, İsviçreli ilaç şirketi Novartis'i erkeklere göre daha az maaş ve promosyon vererek kadınlara karşı ayrımcılık yapmaktan suçlu buldu ve şirketi 5 bin 600 kadına 250 milyon Dolar ödemeye mahkum etti.

Jüri, ilk olarak pazartesi günü şirketin, altı hafta süren davada davacı 12 kadına 3,3 milyon Dolar tazminat ödenmesine karar verdi, bu da 5 bin 588 kadının tazminat talebi için başvurabilmesinin kapısını açtı. Davacı kadınlar 2002 ve 2007 yıllarında satış temsilcileri ve alt düzey idarecilerden oluşuyor.

Kadınların avukatı David Sanford yaptığı açıklamada, "Bu, son iki ayda mahkemede olan her şeyi haklı kıydı. Bu, ABD'deki Novartis ve bütün şirketlere, uzun süredir yaptıkları ayrımcılık ve sistematik problemlerin yanlarına kar kalamayacağı konusunda bir mesaj gönderdi" dedi.

Mahkemede konuşmasında, jürinin davacı kadınları, şirketin ABD'deki biriminin geçen yıl elde ettiği 9,5 milyar doların yaklaşık yüzde 2 ila yüzde 3'ünü oluşturduğu 190 milyon Dolar ve 285 milyon Dolar arasında parayla ödüllendirmesi gerektiğini savunan Sanford, karardan memnun olduklarını söyledi.

Jürinin kararının bir cinsiyet ayrımcılığı davasında şimdiye kadar aldığı en büyük para cezası kararı olduğuna inandığını belirten Sanford, 2002 ve 2007 yılları arasındaki ayrımcılığın maaşlarında yol açtığı kayıplar nedeniyle 37 milyon Dolar daha tazminat talebinde bulunacaklarını da ifade etti.

Mahkemede görgü tanıklığı yapan kadınlardan biri bölge müdürünün kadınlara cinsel içerikli görüntüler göstererek ve onları kucağına oturmaya çağırarak taciz ettiğini söyledi.

Başka bir görgü tanığı ise "yaşlı erkekler şebekesinin" hamile kadınları, kariyerlerini bozmanın yollarını bularak, onlara kısa süreli izinler alması ve izinliyken çalışmalarını için baskı yaparak cezalandırdığını belirtti.

Davacı kadınların avukatlarından Katherine Kimpel, davada ifade vermeyi kabul eden kadınların, şirketlerde sessiz kalması için uygulanan toplumsal baskıların üstesinden gelme konusunda "inanılmaz şekilde cesur" davrandığını ifade etti. Novartis Başkanı Andy Wyss da yaptığı açıklamada, "şirketin 10 yıldan fazla süredir, çalışanlarının gelişimi için farklılık ve dışlamama konularında yüksek standartlar getiren politikaları geliştirdiğini ve uyguladığını" belirterek, jürinin kararından hayal kırıklığına uğradığını bildirdi.

kıs kıs kıs kıs...

'100 bin çocuk savaşlarda kullanılıyor'

DÜNYADA 300 binin üzerinde çocuğun asker olarak kullanıldığına dikkat çeken Uluslararası Af Örgütü, Türkiye'ye çocuk asker kullanımı konusunda Sudan gibi ülkelere göz yumama çağrısında bulundu.

Uluslararası Af Örgütü üyelerinin Galatasaray Meydanı'nda yaptığı basın açıklamasında aktivistler üzerinde çocukların en çok asker olarak kullanıldığı ülkelerin bayrağının bulunduğu silah ve asker maketi taşıdı. Basın açıklamasını okuyan Şenay Savuk, dünyada sayıları belli olmasa da, bugün 300 bin civarında çocuğun "asker" olarak kullanıldığına dikkat çekti. Savuk, sorunun en ağır yaşandığı yer olan Afrika'da, bazıları 9 yaşında olan 100 bin kadar çocuğun 2004'ten beri çatışmalara dahil edildiğinin tahmin edildiğini söyledi.

TÜRKİYE'YE SUÇLULARI KORUMA ÇAĞRISI

Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin hakkındaki tutuklama kararı çikardığı Sudan Devlet Başkanı El Beşiri gibi pek çok sorumlunun Türkiye'ye rahatlıkla girip çıktığını belirten Savuk, "Türkiye'ye uluslararası hukuka saygı göstermeye ve çocuk asker kullanan ülkelere, Silahlı Çatışmalarda Bulunan Çocukların Haklarını Koruma Konvansiyonu Seçmeli Protokolü'nü imzalama çağrısı yapmasını talep ediyoruz" dedi.

Anneler bebekleriyle yürüdü

IMF'nin direktifleri doğrultusunda, kamu harcamalarını kısma kararı alan Romanya'da, hükümeti protesto gösterilerine bir yenisi daha eklendi.

Maaşlarında indirim öngörülen memur ve emeklilerin ardından, 1 Haziran'dan itibaren çocuk yardımının yüzde 25 oranında düşürüleceğinin açıklanması, anneleri sokağa döktü. Söz konusu uygulamaya göre, tasarruf tedbirlerinin bütçeye katkısı on binde 2'den daha fazla olmayacak.

Romanya'nın başkenti Bükreş'te, Çalışma ve Aile Bakanlığı önünde toplanan 200'e yakın anne ve anne adayı, ellerindeki çocuk bezleriyle hükümete seslendi. Eyleme katılan bir anne şöyle konuştu: "36 yaşındayım ve iki çocuğum var. Onların ailesi benim. Bu çocuklara tek başıma bakıyorum ve devlet yardımından başka gelirimiz de yok." Kucaklarında çocuklarıyla seslerini duyurmaya çalışan annelere, eşleri de destek verdi.

Ekonomik krizin vurduğu Romanya, geçtiğimiz yıl IMF ile 20 milyar avroluk bir stand-by anlaşması imzalamıştı. Hükümet, alınan tedbirlerin gerekli olduğunu ve böylece vergi artışının da önüne geçildiğini iddia ediyor.

Roubini: 1 trilyon dolarlık paket çözüm için yetmez

ÜNLÜ ekonomist Nouriel Roubini, piyasaları rahatlatan 1 trilyon dolarlık AB-IMF kurtarma paketinin sorunları çözmeye yetmeyeceğini öngördü.

Sorunun paranın miktarında değil, paketin yapısında olduğunu belirten Roubini, yapısal sorunların Euro Bölgesi'nin peşini bırakmayacağını söyledi.

Roubini, "Yardım şimdi masada ancak bu yardım ülkelere mali düzenlemeler ve yapısal reformlar gerçekleştirmeleri şartıyla verilecek. Burada yeni soru işaretleri var?" ifadesini kullandı.

Roubini, paketin şart koştuğu ağır yükümlülüklerin, büyümeyi olumsuz etkileyeceği uyarısında bulundu. Lipsky, Euro Bölgesi'nde mali ikilemlerin çözülmesi ve piyasada güvenin tesisinin önemine dikkat çekti.